

4 SKYRIUS

Kitą dieną nakvynė mašinoje man atsirūgo. Sopėjo visą kūną, reikėjo po sporto salės į dušą, nes popierinių rankšluostėlių užteigęs tualete nepakako. Neturėjau kada išsiddžiovinti plaukų, tad į pamoką nuėjau šlaputelė. Negeriausiai atrodžiau, bet tą mokyklą su tais pačiais vaikais lankiau jau daugybę metų. Buvau kaip pilka nematoma peliukė.

Niekas neatkreipė dėmesio.

– „Romeo ir Džuljetoje“ daugybė patarlių – trumpų, bet stiprių išminties perliukų, nusakančių pasaulio ir žmogaus prigimties esmę. – Mano anglų mokytoja buvo jauna ir uoli, giliai širdyje įtarinėjau, kad ji per daug kavos išgėrė. – Kol kas palikime Šekspyra. Kas galėtų pasakyti kasdienės patarlės pavyzdį?

„Duoda – imk, muša – bėk“, – toptelėjo man į tvinksinčią galvą, nuo plaukų nugara lašėjo vanduo. „Vargas – geriausias mokytojas.“ – „Ileisk kiaulę į bažnyčią, tai ir ant altoriaus užlips.“

Atsivėrė kabineto durys. Raštinės darbuotoja palaukė, kol mokytoja į ją pažvelgs, tada garsiai, kad visi girdėtų, pranešė:

– Eivere Znaks, pas direktorių.

Sumojau, kad, ko gero, kažkas įvertino mano kontrolinį.

Atsiprašymo nesitikėjau tikrai, bet ir nemaniau, kad ponas Altmanas mane pasitiks prie sekretorės stalo – švytintis, lyg sulaukęs paties Popiežiaus audiencijos.

– Eivere!

Kaipmat suklausau – kažkas čia ne taip. Taip entuziastingai manęs dar niekas nebuvo sutikęs.

– Prašom čionai. – Jis atidarė duris į savo kabinetą, o jame pamačiau pažįstamą ryškią mėlynos neono spalvos kasele.

– Libė? – nustebau. Ji vilkėjo slaugės uniforma su kaukolėlių atvaizdais, buvo be grimo. Sumojau, kad čia tiesiai iš darbo. Per vidurį pamainos. Slaugos ligonių sanitarams nevalia nei iš šio, nei iš to pasišalinti nebaigus pamainos.

Nebent nutiktų kas ypatinga.

– Ar tėtis?.. – klausimo taip ir nebaigiau.

– Jūsų tėvas gyvas ir sveikas. – Tai buvo ne Libės ir ne direktoriaus Altmano balsas. Staigiai kilstelėjau galvą ir pažvelgiau pro seserį toliau. Prie direktoriaus stalo sėdėjo vyrukas, ne ką vyresnis už mane. *Čia dabar kas?*

Kostiumuotas. Tokie kaip jis paprastai keliauja su palyda, dingtelėjo man.

– Dar vakar, – apgalvotai ir pedantiškai tarė jis žemu, sodriu balsu, – Rikis Znaksas buvo gyvas, sveikas – atsijungęs viename Mičigano motelio kambaryje valanda kelio nuo Detroito.

Stengiausi į jį nespoksoti, bet nepavyko. *Šviesiaplaukis. Blyškios akys. Tokių aštrių veido bruožų, nors pjauk.*

– Iš kur jūs visa tai žinote? – paklausiau. Net aš pati nežinojau, kur mano bastūnas tėvas. O jisai?

Kostiumuotasis vaikinukas man į klausimą neatsakė. Tik kilstelėjo antakį.

– Direktoriau Altmanai, – tarė jis, – gal galėtumėte mus palikti vienus?

Direktorius prasižiojo, ko gero, norėjo prieštarauti, kad iš savo kabineto neišeis, bet vyrukas dar labiau kilstelėjo antakį.

– Juk buvome sutarę.

Altmanas krenkštelėjo.

– Na, žinoma. – Tada paprasčiausiai atsistojo ir išėjo pro duris. Šios užsidarė, ir aš vėl įsistebeilijau į direktorių išprašiusį jaunuolį.

– Klausėte, iš kur žinau, kur jūsų tėvas? – Jo akys buvo tokios pat spalvos kaip ir kostiumas – pilkos, kone sidabrinės. – Kol kas bus geriau, jei manysite, kad žinau viską.

Jei ne žodžiai, jo balsas būtų visai malonus.

– Tipas, kuris manosi viską žinąs, – sumurmėjau. – Šis tas naujo.

– Mergina aštrių liežuviu, – atrėžė jis ir savo sidabro akim įsispoksojo į mane, atkišęs lūpas į priekį.

– Kas jūs toks? – paklausiau. – Ir ko jums reikia? – „Iš manęs“, – kirbėjo pridurti: „Ko jums iš manęs reikia?“

– Aš tik noriu, – atsakė jis, – perduoti žinią. – Pati nesuprantu kodėl, bet šioje vietoje man ėmė smarkiau plakti

širdis. – Pasirodo, įprastais būdais tai padaryti ne taip paprasta.

– Ko gero, per mane, – droviai šalia manęs tarstelėjo Libė.

– Kas per tavo? – sužiurau į ją, džiaugdamasi, kad galima nukreipti žvilgsnį nuo to pilkaakio, nors knietėjo kaipmat ir vėl į jį atsisukti.

– Pirmiausia noriu prisipažinti, – kuo nuoširdžiausiai pradėjo Libė, ir tas jos nuoširdumas buvo šiek tiek juokingas, nes ji vilkėjo slaugės aprangą su kaukolytėm, – kad *tikrai* maniau, jog tie laiškai netikri.

– Kokie laiškai? – paklausiau. Aš vienintelė tame kabine-
te vis dar nenutuokiau, kas dedasi, ir man kuo toliau, tuo vis labiau atrodė, kad ta nežinia kelia nerimą – lyg stovėtum ant bėgių nežinodama, iš kurios pusės atūš traukinys.

– Laiškai, – vėl sodriuotu balsu prabilo kostiumuotasis vaikinukas, – kuriuos mano senelio advokatai registruotu paštu jums siuntinėja jau kone tris savaites.

– Palaikiau juos aferą, – teisinosi Libė.

– Patikėkite, – lipšniai atsakė vaikinys, – tikrai ne aferą.

Aš jau buvau pratusi nepasitikėti gražiais vaikiniais.

– Pradėsiu vėl nuo pradžių. – Jis pasidėjo alkūnes ant stalo tarp mūsų, dešiniuoju nykščiu švelniai sukdamas kairiąją rankovės sąsagą. – Aš Greisonas Hotornas. Atvykau čia įgaliotas „Maknamaros, Ortegos ir Džounso“ – Dalaso advokatų kontoros, tvarkančios mano senelio turtą. – Greisono pilkos akys pagavo mano žvilgsnį. – Mėnesio pradžioje senelis mirė. – Slogi pauzė. – Jo vardas ir pavardė buvo Tobiasas Hotornas. – Greisonas stebėjo mano reakciją, tiksliau

tai, kad niekaip nesureagavau. – Ar jums ta pavardė ką nors sako?

Vėl grįžo jausmas, lyg stovėčiau ant bėgių.

– Ne, – atsakiau. – O turėtų?

– Mano senelis buvo labai turtingas žmogus, panele Znaks. Pasirodo, šalia mūsų giminės ir jam daug metų dirbusių žmonių jo testamente figūruoja ir jūsų pavardė.

Žodžius girdėjau, bet neįstengiau jų sugromuliuoti.

– Kur, kur?

– Testamente, – pakartojo Greisonas, jo lūpomis perbėgo vos pastebima šypsena. – Nežinau, ką tiksliai jis jums paliko, bet reikia, kad dalyvautumėte skaitant testamentą. Jau keletą savaičių atidėliojame.

Esu gana nuovokus žmogus, bet Greisoną Hotorną supratau lygiai tiek, kiek būčiau supratusi, jei jis būtų šnekėjęs švediškai.

– O kodėl jūsų senelis man kažką turėjo palikti? – paklausiau.

Greisonas atsistojo.

– Geras klausimas, ar ne? – Jis atsistojo nuo stalo, ir staiga *kuo aiškiausiai* suvokiau, iš kur tas traukinys atūžia.

Iš ten, kur stovi *jisai*.

– Aš leidau jums suorganizuoti kelionės dokumentus.

Čia ne kvietimas. *Reikalavimas*.

– Kodėl manote... – žiojauši sakyti, bet mane nutraukė Libė.

– Puiku! – šuktelėjo ji ir sušnairavo į mane.

Greisonas išsišiepė.

– Gerai, paliksiu jus vienas. – Jo žvilgsnis šiek tiek nepatogiai ilgai stabtelėjo ties manuoju, o tada netaręs nė žodžio jis išėjo pro duris.

Jam pasišalinus mudvi su Libe visas penkias sekundes nepratarėme nė žodžio.

– Tu tik nesuprask manęs klaidingai, – galiausiai sušnabždėjo ji, – bet man atrodo, kad jis – pats Dievas.

Aš prunkštelėjau.

– Bent pats tikrai manosi toks esąs. – Dabar, jam išėjus, buvo lengviau nekreipti dėmesio į jo man padarytą poveikį. Koks žmogus gali šitaip absoliučiai savimi pasitikėti? Tas pasitikėjimas savimi sklido iš kiekvienos jo pozos, iš tariamų žodžių, iš viso bendravimo. Galia tam jaunuoliui buvo lygiai tokia pat savaime suprantama aksioma kaip Žemės trauka. Pasaulis lenkiasi Greisono Hotorno valiai. Ko nenupirktų už pinigus, tą gautų pažvelgęs tomis savo akimis.

– Na, tai pasakok, – pasakau Libei. – Ir be jokių nutylėjimų.

Ji nervingai papurtė savo kasą anglies juodumo galiukais.

– Prieš porą savaitių pradėjome gauti tuos laiškus – parašytus tau, bet mano adresu. Ten buvo pažymėta, kad paveldėjai pinigų, nurodytas telefono numeris. Maniau, kokie aferistai. Kaip tie elektroniniai laišakai nuo užjūrio princų.

– Kodėl tas Tobijas Hotornas, kurio nesu nei mačiusi, nei girdėjusi, įtraukė mane į savo testamentą? – paklausiau.

– Nežinau, – atsakė Libė. – Bet čia, – ir mostelėjo į tą pusę, kur nuėjo Greisonas, – tikrai ne apgaulė. Ar *matei*, kaip jis elgėsi su mokyklos direktoriumi? Jie kažką sutarė? Gal pažadėjo kyšį? O gal... grasino?

Ir – ir. Nuvijau atsakymą šalin ir išsitraukusi telefoną prisijungiau prie mokyklos belaidžio tinklo. Įvedusios paieškos laukelinį Tobijo Hotorno pavardę mudvi skaitėme iššokusią naujienų antraštę: „Mirė 78 m. žymus filantropas“.

– Ar žinai, ką reiškia „filantropas“? – rimtai paklausė Libė. – Ogi „turtingas“.

– Filantropai aukoja labdarai, – pataisiau ją.

– Na... nes turtingi, – nužvelgė mane Libė. – O jei ta labdara – tu? Negi jie būtų siuntę to senuko vaikaitį, jeigu jis būtų tau palikęs porą šimtų? Turbūt kalbame apie tūkstantines sumas. Galėtum pakeliauti, Eivere, arba pasitaupyti koledžui, arba įsigyti padoresnę mašiną.

Pajutau, kaip vėl suspurdėjo širdis.

– Kodėl visai svetimas žmogus turėtų man palikti pinigų? – neatlyžau bandydama atsispirti pagundai net trumpai pasvajoti, nes jei tik pradėčiau, ko gero, nebeįstengčiau liautis.

– Gal pažinojo tavo mamą? – spėliojo Libė. – Nežinau, bet tau reiks nuvažiuoti susipažinti su tuo testamentu.

– Negaliu viską metusi važiuoti, – nesutikau, – tu irgi ne. – Abi nenueitume į darbą. Aš praleisčiau pamokų. Tiesa... mažų mažiausiai išvykusi Libė bent kuriam laikui atitrūktų nuo Dreiko.

O jeigu visa tai tiesa... Darėsi vis sunkiau negalvoti apie atsiversiančias galimybes.

– Dvi dienas rasčiau su kuo susikeisti, – pareiškė Libė. – Aš jau susitariau ir dėl tavęs. – Ji paėmė mane už rankos. – Nagi, Eive. Pakeliautume sau abi.

Ji spustelėjo man ranką. Po akimirkos ir aš jai paspaudžiau.

– O kur jie tą testamentą skaitys?

– Teksase! – nusišypsojo Libė. – Ir mums užsakė ne šiaip bilietus, o *pirmąją klasę!*